

Verslag webinar OPMAAK VAN EEN DORPSVISIEPLAN op maandag 18/11/2024 via MS Teams

- **Aanwezig:** minstens 15 burgergroepen alsook enkele mensen van lokale en hogere besturen.
- **Vooraf:** Amber Vermaete, dochter van Bart Vermaete van Dorpsraad Vichte, maakte een thesis rond dorpskernverdichting nl. 'Het Achterland' en richtte [Achterland Collectief](#) op. Ze werkt nu als architect. Ze was te gast op een infoavond in Vichte, zie ook [Actieproject Castle Residence](#) (met vals protest tegen nieuwbouwprojecten).
- **Inhoud van deze webinar:** na de lokale verkiezingen van 13 oktober gaat het nieuwe lokaal bestuur aan de slag met de opmaak van het nieuw beleidsplan. Welke visie staat daarin over het dorpenbeleid? Komt die visie overeen met wat jullie als burgergroep voor jullie buurt of dorp willen? **Hoe kan een burgergroep aan beleidsbeïnvloeding doen?**

1. Welkom en inleiding door Maarten Lippens (VVDB)

Reeds anderhalf jaar zijn we samen aan de slag omtrent hoe je aan beleidsbeïnvloeding kan doen. Er waren webinars over een bevraging organiseren, een ambitienota opstellen, een politiek debat organiseren. De verkiezingen zijn nu achter de rug, er is een bestuursakkoord gesloten. De nieuwe bestuursploeg gaat normaal begin december van start. Alleen de gemeenten die een fusie aangaan, starten iets later nl. begin januari. Eerste taak van de besturen is de opmaak van de beleids- en beheerscyclus en het meerjarenplan.

Verloop webinar:

- Maarten Lippens: de belangrijke instrumenten binnen de gemeentelijke werking.
- Input van burgergroepen rond de contacten met het nieuw lokaal bestuur.
- Katy van Londen (VVDB-bestuurslid en lang actief in Dorpsraad Ottenburg, Huldenberg) over het dorpsontwikkelingsplan van Ottenburg en hoe ermee gewerkt werd de voorbije jaren.
- Jaak Poncelet (Dorpsraad Sint-Lambrechts-Herk, Hasselt) over diverse lopende projecten.
- Vijftig jaar werking *Dorpsraad Sinaai Leeft* in Sint-Niklaas, met tips rond een goede verstandhouding met het lokaal bestuur.
- Dorpsteam Veerkrachtig Ranst.

2. De belangrijke instrumenten binnen de gemeentelijke werking door Maarten Lippens

1. **Het bestuursakkoord** is de overeenkomst die de verschillende coalitiepartners hebben gemaakt rond de acties die ze de komende zes jaar samen willen uitvoeren. Sommige acties zijn al heel concreet. Andere zijn strategische punten die verder uitgewerkt worden in het meerjarenplan. Je kan van Bataljong de tool '[bestuursakkoordscanner](#)' gebruiken om snel te checken waar het nieuwe bestuur de nadruk op legt.

2. **De BBC** (beleids-en beheerscyclus) is het meerjarenplan voor de komende zes jaar, met beleidsplannen, doelstellingen en acties. Dit is het systeem waarmee gemeenten hun plannen en het bijbehorende budget regelen en uitvoeren. Begin 2025 maakt het nieuwe gemeentebestuur de gemeentelijke plannen voor de komende zes jaar op. De afspraken die eerder zijn gemaakt, waren een soort schets van wat ze willen doen. Nu worden die in detail uitgewerkt. **Burgers ijveren er nu best voor dat alles wat ze in een eigen ambitienota belangrijk vinden, in het meerjarenplan zien te krijgen. Het meerjarenplan bestaat uit de strategische nota en de financiële nota.**

Timing van de drie beleidsrapporten binnen de BBC

1. De Omgevingsanalyse

Voorafgaand aan het meerjarenplan maakt elke gemeente een omgevingsanalyse. Dit is een onderzoek naar wat de inwoners nodig hebben en willen. De gemeente bepaalt zelf hoe uitgebreid deze analyse is. Dit instrument helpt om de juiste keuzes te maken voor de inwoners, verenigingen en bedrijven. Die omgevingsanalyse deden de meeste gemeenten al in 2024.

2. Het Meerjarenplan - Strategische Nota

Het gemeentebestuur maakt het Meerjarenplan in het eerste jaar van de nieuwe bestuursperiode (nu dus in 2025). Dit plan geldt voor de zes jaren daarna (2026-2031). Het plan loopt altijd een jaar door in de nieuwe bestuursperiode. **In de Strategische Nota** staan de belangrijkste doelen van de gemeente, met actieplannen die uitleggen hoe de gemeente elk doel wil bereiken. Elk actieplan bestaat uit acties en heeft ook een tijdslijn.

3. Het Meerjarenplan - Financiële Nota

De Financiële Nota (vroeger begroting) geeft elk jaar een overzicht van de geplande uitgaven en inkomsten voor zowel belangrijke als minder belangrijke doelen. De nota laat zien welk budget (verwachte uitgaven en ontvangsten) bij welke plannen hoort en helpt om een goed overzicht te krijgen van het financiële evenwicht. De financiële nota **kan elk jaar aangepast worden** en wordt eind het jaar voorgelegd voor het daaropvolgende jaar.

In de **boekhouding** wordt heel het jaar bijgehouden welke uitgaven en ontvangsten daadwerkelijk gebeuren. Onder meer op basis van deze informatie wordt de **jaarrekening** opgemaakt. Deze biedt onder andere een overzicht van de financiële toestand van het bestuur en van de uitgaven en ontvangsten per beleidsdomein. De jaarrekening wordt voor 30 juni voorgelegd en bevat een beleidsevaluatie (in hoeverre zijn de doelen bereikt en klopten de verwachte inkomsten en uitgaven).

Het meerjarenplan is geen vast document, het verandert in de loop van de tijd. Om het overzichtelijk te houden, wordt het beleid verdeeld in verschillende onderdelen zoals 'vrijetijd' of 'welzijn' of 'mobiliteit' enz. De gemeente kan tijdens het jaar aanpassingen invoeren in de meerjarenplanning. (Vroeger heette dat een begrotingswijziging.)

De gemeente is wettelijk verplicht het meerjarenplan en alle cijfers (ook aanpassingen) te publiceren op de gemeentelijke website. Je kunt dit ook bekijken op jegemeentetelt.be, maar hier staat niet alles in detail vermeld.

Het Managementteam maakt en coördineert het meerjarenplan. Dit team bestaat minstens uit:

- De algemeen directeur (vroeger gemeentesecretaris genoemd),
- De financieel directeur (vroeger ontvanger genoemd),
- Eventueel de burgemeester (die mag meedenken),
- Vaak ook de beleidscoördinatoren van verschillende afdelingen.

Hoe kan een burgergroep aan beleidsbeïnvloeding doen?

1. Stel een ambitienota/memorandum op en geef die voorafgaand aan de verkiezingen aan de politieke partijen in jullie gemeente om in hun partijprogramma te laten opnemen.
2. Neem na de verkiezingen het gemeentelijk bestuursakkoord door.
3. Informeer je over de bestaande regelgeving omtrent het plannen en uitvoeren van het gemeentelijk beleid. Zo ken je ook je rechten en eventuele plichten als burgergroep.
4. Kies de belangrijkste items uit je ambitienota en formuleer er krachtige aanbevelingen of acties rond. Stap hiermee naar het nieuwe bestuur. Praat met de nieuwe beleidsmakers over de ideeën en behoeften van alle bewoners van jouw buurt, wijk of dorp. Bekijk samen welke van jullie plannen in de BBC kunnen komen. Zeg niet wat je niet goed vindt in je dorp. Stel je oplossingsgericht op (wie gaat het doen en wanneer bv.). Kom ook niet meteen met alle wensen aankloppen.

De acht basisprincipes die Bataljong formuleerde, kunnen jullie helpen.

1. Leg kort uit waarom je kiest voor deze aanbeveling. Wat vertelde onderzoek je (gesprekken, cijfers, eerder gevoerd beleid in het verleden, ...)?
2. Het doelpubliek van je aanbeveling zijn de beleidsmakers. Gebruik dus ook hun taal.
3. Een aanbeveling is op zich niets meer of minder dan een goed idee dat je uitschrijft. Om dit idee politiek uit te voeren, moet dat in 'Beleidsdoelstellingen' worden uitgedrukt. Schrijf wat je wil dus ook neer in beleidsdoelstellingen.
4. Bied altijd een oplossing aan. Zeg niet: 'we vinden .... niet goed'.
5. Probeer bij elke aanbeveling 'wins' voor verschillende doelgroepen of beleidsvelden aan te tonen.
6. Voeg een voorbeeld toe van hoe ze je aanbeveling in een andere gemeente aanpakken.
7. Geef aan welke actoren (eventueel jijzelf) een rol kunnen spelen in de uitvoering.
8. Een aantrekkelijke aanbeveling voor een politicus is meestal een combinatie van quick wins en een stuk langetermijnvisie.

Tip: zorg voor een groot draagvlak van burgers bij je aanbevelingen, en vertaal wat je wilt bereiken zoveel mogelijk in doelgerichte acties.

Goede methodieken van provincies voor lokale besturen. Meestal worden hierbij ook burgers betrokken. Stel jouw lokaal bestuur voor om dit traject op te starten.

1. [Veerkrachtige Dorpen](#) van de Provincie Antwerpen en Rurant.

2. [Dorp aan zet](#) van de Provincie Limburg i.s.m. Stebo en Innovatiesteunpunt (van *Landelijke Gilden*), o.a. in acht dorpen in Haspengouw.
3. [Provincie Oost-Vlaanderen](#) ontwikkelde de [Buurtenmonitor](#) (Herzele testte dit in een dorp) en [Trek het landschap je dorp in](#).
4. [Lokale Ruimte Trajecten](#) en [Toolkit kwalitatieve kernversterking](#) van de Provincie Vlaams-Brabant.
5. [DNA van het dorp](#) van de Provincie West-Vlaanderen.

Verder is er ook het Dorpse architectuurpakket (met bijhorend spel), te koop bij [AR-TUR](#).

En vroeger zijn via *DORP inZICHT* veel van de VVDB-ledengroepen ontstaan.

Vraag deelnemer: Hoe krijg je een draagvlak en hoe kom je veel te weten? Antwoord: door veel zaken en veel mensen te bevragen.

Ter afsluiting zie je hier een mooi beeld voor een dorpsontwikkelingsplan in **Nederland**. De opmaak van het dorpsvisieplan wordt vergeleken met een boom. Alle verschillende thema's waar een dorpenbeleid rond draait, moeten in verbinding staan met elkaar (zowel in de wortels als het bovengrondse). Sta dus stil bij de kwaliteit van de bodem. Voed en koester die, dan kan er boven de grond veel moois tot stand komen.

‘Een dorpsplan verbetert het eigen functioneren van een dorpsorganisatie, verstevigt de relatie tussen de dorpsbewoners en deze dorpsorganisatie, en verhoogt de invloed die de bewoners kunnen hebben op de plannen van anderen. Ook kan de relatie met de gemeente erdoor versterkt worden. Het dorp weet immers waar het over praat en kan punten op de agenda zetten die niet uit de lucht komen vallen en goed beargumenteerd zijn.’ De *Vereniging Kleine Kernen* stelde een uitgebreid handboek op voor het opstellen van een Dorpsontwikkelingsplan. In Gelderland werden daarna 100 dorpswerkgroepen begeleid. Alle dorpsplannen verschillen naar vorm en inhoud, maar hebben vaak vergelijkbare thema's zoals voorzieningen, verenigingsleven, verkeer en bereikbaarheid. Deze concrete actiepunten zijn altijd gebaseerd op een toekomstvisie en speerpunten. [Lees meer](#).

3. Inbreng van burgergroepen omtrent de huidige contacten met het nieuw lokaal bestuur

- *Dorpsraad Afrit 12 Hansbeke* overhandigde het memorandum in april aan de voorzitters van de lokale politieke partijen die opkwamen bij de gemeenteraadsverkiezingen. De Dorpsraad kreeg de raad de installatie van de Gemeenteraad begin december af te wachten omdat dan de bevoegdheden

bekend zijn. De dorpsraad wil het memorandum zeker voorstellen aan de schepen participatie (die de bevoegdheid 'dorpsraden begeleiden' heeft).

- *Dorpsraad Vichte* hield enkele online-enquêtes en toetste het beleid met positieve stellingen over de gemeente. Zo kunnen mensen verzuchtingen bekendmaken. Dit gebeurde in 2021 en in 2024. Een rapport met de verwerkte resultaten werd aan alle gemeenteraadsleden bezorgd. Maar dit is onvoldoende. Je moet ook een strategisch plan opmaken en prioriteiten stellen. Er zijn 10 domeinen. Het nieuwe bestuur werd nog niet benaderd. Er werd in mei 2024 wel een debatavond georganiseerd, met een uitnodiging naar o.a. ieder die in oktober zou opkomen. De meeste partijen gingen daarop in. Dit was erg belangrijk en nu heeft Amber Vermaete zelfs contact met wie toen niet aanwezig was. Stilaan is er contact met het nieuwe bestuur. Aanbreng van de workshop met [Toolbox dorpse architectuur](#) is de 1^e stap die eraan komt.
- De burgergroep uit Weert nam al contact op met het nieuwe bestuur (dezelfde burgemeester maar nieuwe coalitie). Dat bestuur vroeg naar de concrete agenda die nog moet opgesteld worden. Het bestuur wil een Masterplan Weert opmaken. De burgergroep wil daarbij input geven. Co-creatief werken is erg belangrijk. Zoek naar de juiste technieken om de dorpingen erbij te betrekken. Zoek tools die verbindend werken. Stel enquêtes zo op dat ze niet polariserend zijn.
- Hans Stevens van Dorpsraad Kermt meldt dat er een Schepen Wijkversterking is in o.a. Hasselt.

4. Katy van Londen: het dorpsontwikkelingsplan van Dorpsraad Ottenburg (Huldenberg) en hoe ermee gewerkt werd de voorbije jaren

Katy is momenteel bij SAAMO professioneel aan de slag rond een project van betaalbaar wonen. Hoe krijg ik een dorpsvisieplan in het Meerjarenplan? Dat lukt niet van vandaag op morgen. Hoe tot visie komen? Hierbij geef ik tips en aandachtspunten.

Gaat het om de reis of de bestemming? Toch om beiden!

Werkgroep Ottopia startte in 2017-2018. Elke gemeente van Huldenberg heeft een dorpsraad. Er was openheid bij het bestuur. Enkel in Huldenberg zelf is de dorpsraad nooit op gang geraakt. De dorpsraad in Ottenburg ondernam wat losse acties maar had geen nauwe samenwerking met het bestuur. Daarom werd *Werkgroep Ottopia* opgestart met als doel: hoe kunnen we samen bouwen aan ons dorp? Er kwamen oproepen voor de 1^e doe-activiteiten: quick wins in de dorpstuin, een traject met *Landelijke Gilden*. Er kwam weinig input van de inwoners bij de plannen van het gemeentebestuur om **de dorpskern te vernieuwen**. Het ging daarbij om te veel appartementisering en de identiteit van het dorp kwam in gevaar. Hoe dit alles concreet maken en een positieve oplossing formuleren? Kleine interventies met inwoners bleven losse acties...

In 2019 kreeg een basisenquête van VVDB heel wat respondenten. De 5 prioriteiten waren:

1. Veilig verkeer
2. Inzet op knooppuntwaarden rond o.a. mobiliteit
3. Het karakter van het dorp, de open ruimte bewaren
4. Inzet op jeugd

5. Aandacht voor ouderen

Deze 5 prioriteiten van toen tellen nu nog altijd.

Het lokaal bestuur wilde een studiebureau aanstellen. De Dorpsraad stelde toen de wensen van de burgers voor. In 2021 volgde de selectie door *Team Vlaams Bouwmeester* rond het klimaatrobuust, gezond inrichten van publieke ruimte. Dit vormde een heel nieuwe start en leidde tot het masterplan. De Dorpsraad was toen een sterke partner van het lokaal bestuur, kon mee het studiebureau kiezen, zat in de projectgroep. Eind 2023 volgde de goedkeuring van het masterplan in de Gemeenteraad met het engagement om dit uit te voeren in het Meerjarenplan.

Tips

1. Maak jezelf zichtbaar en onmisbaar. Er wordt veel gepraat over plannen, maar je kan niet enkel denken en niet doen. Werk aan draagvlak, maak alles tastbaar voor zowel inwoners als bestuur. Vorig jaar waren er Ottenburgse Feesten. Nu wordt vanuit het masterplan een nieuw centraal dorpsplein aangelegd met eenrichtingsverkeer. Het wordt een plek voor veel activiteiten en ontmoeting. De Chiro werkte o.a. al met krijt op straat. Het studiebureau heeft voor één dag planten neergezet. Het Gemeentebestuur kan de straat afsluiten voor een dag.
2. Zorg dat je een constructieve partner bent. Werk rond sociale cohesie, de dorpsruimte, de dorps-tuin, ... Dan is de kans groter dat er iets met de plannen wordt gedaan.
3. Wees ambitieus maar ook realistisch! Wens niet alles tegelijkertijd, maak het behapbaar. Op korte termijn waren Chiro-lokalen mogelijk. Voetbalvelden verleggen bv. duurt al wat langer.
4. Wees op tijd klaar! De enquête was goed gepland. Van zodra het studiebureau er kwam, kon het pakket met input van de bewoners afgegeven worden. Ook later werd het voorbereidend werk gebruikt. Geef het bestuur of bureau de pap in de mond, dit wordt dankbaar aanvaard.
5. Ga op zoek naar de juiste ambtenaren en bewaak zo de continuïteit. Deze ambtenaren kennen de gemeente heel goed en zijn vaak vragende partij voor samenwerkingen (wat loont). Er zijn ambtenaren die burgerkracht zien en erin geloven! Ook op lange termijn moet je hieraan werken. Het hoeft niet altijd de participatieambtenaar te zijn die soms een bottle-neck is (een burgerplan raakt daar niet altijd voorbij).
6. Stel je diplomatisch op naar alle politieke partijen. De oppositie van vandaag is misschien de coalitiepartner van de volgende legislatuur! Dat is nu bv. zo in Huldenberg. Praat met heel veel mensen doorheen het traject. Een Gemeenteraadslid uit de oppositie wordt nu schepen. De dorpsraad kent die schepen en moet nu niet meer van nul beginnen. Dorpsraad Ottenburg was ook heel concreet. Intussen hebben de andere dorpsraden in andere deelgemeenten hieruit geleerd en zijn trajecten opgestart. We leren van elkaar! Het lokaal bestuur ziet ook wat er kan en wil meer gaan inzetten op inspraak en co-creatie.
7. Durf vragen! Wacht niet tot de gemeente je benadert. Bekijk wanneer er participatiemomenten voorzien zijn. Je moet het hele jaar door verder informeren en zo zichtbaar blijven!
8. Laat je niet afschrikken, er komen 'beren'. Kies ervoor om een partnerschap af te sluiten met je lokaal bestuur. Een dorpsraad of individuen zijn het niet altijd helemaal eens. Als Dorpsraad word

je wel geassocieerd met het plan. Het is soms moeilijk afstand te nemen van de zaken die je niet goed vindt. Trigger het lokaal bestuur om verantwoordelijkheid te nemen.

9. Er zijn verbeterpunten en er komt hopelijk een evaluatie. Het is makkelijker ergens tegen te zijn dan voor. Het blijft volop leren, er is soms verdeeldheid omtrent de dorpsvisie... Wat met de parkeerplaatsen? Mobiliteit en vergroening wekt veel discussie... Hopelijk komt er een mooi vervolgtraject. Ook de verschillende snelheden zijn moeilijk: de Dorpsraad was soms te snel en het dorp was niet altijd mee. Niet ieder is ook altijd aanwezig. Zorg dan dat je even stilstaat en iedereen terug mee krijgt. Zeker bij acties op lange termijn is dit erg belangrijk.
10. Blijf waken dat het plan wordt opgenomen en uitgevoerd. Ga dus ankerpunten inbouwen, zoals beslissingen van het Schepencollege of de Gemeenteraad. Blijf op de nagel kloppen. Zorg dat er budget is voor de grote realisaties. Maar daarnaast is er nog veel mogelijk. De doelstellingen zijn vaak heel algemeen. Blijf aandringen bij bestuur en ambtenaren om de acties te realiseren. Blijf dus zichtbaar en maak je onmisbaar!

5. Jaak Poncelet van Sint-Lambrechts-Herk, een langgerekt dorp in Hasselt

Schets van het dorp

- Sint-Lambrechts-Herk is duidelijk aan het verstedelijken. In de wortels zit wel nog het dorpsgevoel. Zal dit worden aangetast? (Kortessem komt binnenkort ook bij Hasselt.)
- Niet alle burgers zijn actief.
- De N80 is een stevige expresweg die het dorp doorkruist.
- De school heeft een erg belangrijke functie. Veel ouders ontmoeten elkaar daar. *De Kameleon* telt 400 leerlingen (lager en kleuter).

Uitdagingen en opportuniteiten rond gebouwen

1. Rond **Beukenhof**, een sportcentrum met toneelzaal zijn heel wat problemen. Dit is een soort park dat eigendom is van de stad. De taverne links is beschadigd en leegstaand. Het stadsbestuur zocht een instantie die dit pand wil vernieuwen en uitbaten. Maar valt dit nog te renoveren? Ook een stuk horeca is hier weggevallen. Er is een Finse piste, tafeltennis, judo, sanitaire ruimte enz. De verbruikszaal e.a. infrastructuur is tot op de draad versleten. Sportverenigingen hebben allemaal hun eigen sanitaire ruimte. Er bestaat geen eenvormige visie en vzw *Beukenhof* is bijna opgedoekt. Het komt er nu opanaan de verenigingen terug met de neus in dezelfde richting te krijgen! Het probleem ligt niet bij de stad die tot renovatie besliste, maar bij botsingen omdat de sportverenigingen elkaar niet goed verstaan. Door de Dorpsraad is er een skatepark bijgekomen. Vroeger gingen jongeren skaten aan de trappen van de kerk. Jaak heeft dit protest begeleid en is met een groep jongeren en een presentatie naar de schepen gestapt. Momenteel loopt de vernieuwing van het skatepark en kan dit ook nog in enkele andere dorpen. Door het benodigde speciale beton duurt het wel even voor dit echt in orde zal zijn. De inrichting van het padelplein zorgt nu nog voor onrust, verzet, reacties. De Dorpsraad stelt zich neutraal op. Overleg met de lokale

buurt is hierbij heel belangrijk. Een nieuwe aanvraag zal worden ingediend, maar vanuit overleg met de omwonenden.

2. In **OC Elckerlyc** (eigendom van o.a. de Kerkfabriek) draait de cafetaria met 1500 bezoekers per week op volle toeren. Daar gebeuren allerlei zaken waaronder sport, crea, initiatieven voor personen met mentale beperking, mobiele psychische hulp aan huis. Er is veel tijd gestopt in de opmaak van een [visie en masterplan](#), met oog voor de inrichting van het dorpsplein. De zaken zijn complex. Structureel overleg is nodig om tot een nieuw Ontmoetingscentrum te komen. In tegenstelling tot vzw *Beukenhof* kreeg *OC Elckerlyc* grote gedragenheid met het masterplan! Mooi!
3. [Kinder- en jeugdcentrum De Beemdgalme](#) is een gebouw in eigendom van de Kerkfabriek. *Talentvol* is daar een school voor hoogbegaafde kinderen en jongeren. De ruimte rondom het gebouw is deels eigendom van de stad en deels privé (dat die ruimte soms ter beschikking stelt). De stad geeft soms projectsubsidies (bv. voor zonnepanelen). Volwassenen en jeugd beheren samen dit centrum via een heel mooi systeem.
4. Kerk en kapellen: de secularisatie slaat toe, het Kerkenplan is volop aan de orde. Tot 2031 is de kerk nog voor de eredienst bestemd. Volgt erna herbestemming? Hierop wil de Dorpsraad zich nu al voorbereiden, alternatieven zoeken. Dit is de enige kerk in eigendom van de stad.

De Dorpsraad

Hier leeft een hechte dorpsgemeenschap dankzij ontmoeting, de verenigingen, de Dorpsraad, 3 vzw's, het wijkkrantje, Hoplr, ...

De dorpsraad werkt met themagroepen.

- Sint-truidersteenweg is aangepakt.
- Rond Trage Wegen gaat het héél traag...
- Er is veel drukte aan de schoolpoort bij opstart en einde van de lessen. Dit creëert onveiligheid en is niet houdbaar. De stad overlegde met de school, *De Beemdgalme* en de jeugdbewegingen en wilde dan op een der speelterreinen van de jeugdbewegingen een parking aanleggen. Nogal unaniem kwam hierop heel veel verzet. *Radio 2* en *Het Belang van Limburg* waren aanwezig toen de jeugdbewegingen het stadsbestuur hieromtrent opwachtten vlak voor de Gemeenteraad. De parking komt daar nu niet. Na een overleg met alle aanbelangende werd een alternatief verstuurd naar de stad.
- Het memorandum werd net voor de verkiezingen verstuurd naar de voorzitters van de politieke partijen. Ook was er een pre-electoraal debat. Nu volgen onderhandelingen met het bestuur rond belangrijke items. Zo werden bv. woningen voor ex-gedetineerden geplaatst zonder overleg. Niets tegen rehabilitatie, maar het gebouw was bedoeld voor *Elckerlyc*. Niet communiceren leidt soms tot ongelukkige beslissingen...

6. Dorpsraad Sinaai Leeft (kon zelf niet aanwezig zijn, maar gaf deze tekst door)

Met bijna 50 jaar ervaring en met vallen en opstaan heeft deze Dorpsraad enkele kernwaarden opgebouwd en weerhouden.

De dorpsraad moet OPEN zijn voor iedereen.

Dat impliceert dat de vergaderingen open zijn, en dat iedere burger vrije toegang heeft en er zijn item (niets persoonlijks maar zaken in het algemeen belang) kan aanbrengen. Politieke mandatarissen zijn welkom als luisteraar. De dorpsraad moet zich partijpolitiek neutraal opstellen. De oppositie van vandaag kan de bewindspartij van morgen worden, en omgekeerd. Het is belangrijk om ieders mening te capteren en te respecteren. Bijgevolg is er in de dorpsraad géén plaats voor politiek verkozenen.

Blijven praten en soms boven je gewicht spelen.

De dorpsraad heeft geen beslissingsrecht. Het is aan de bestuursploeg om de beslissingen te nemen. Hou je voelsprietten omhoog. Blijf als dorpsraad volgen wat je opvangt in het dorp, wat de lokale pers schrijft. Lees de Collegebeslissingen om te weten wat er in de pijplijn zit. In het kader van Openbaarheid van Bestuur mag je de bevoegde schepen en/of diensten bevragen op het stadhuis. Hou ook contact met een vaste ambtenaar. Nodig jezelf uit voor een gesprek met de bevoegde schepen(en) als je ergens een fundamentele mening over hebt. Of vraag iemand van het bestuur op de dorpsraad die tweemaandelijks vergadert. Zorg zo voor impact.

Creëer een draagvlak, visibiliteit, vertrouwen en respect.

In de beginjaren (na de fusie van 1976) vroeg het stadsbestuur vaak: *Wie zijn die mannen van de dorpsraad? Gebuisde politiciers?* Vanuit het stadhuis zegden ze: *Wij zijn verkozen en zullen beslissen.* Daar is de dorpsraad het helemaal mee eens, maar J.F. Kennedy zei al: 'de juistheid van de beslissing hangt af van de informatie waarover je beschikt'. Vanuit een dorpsraad kan je dicht-bij-de-mensen signalen geven en/of opvangen om af te toetsen wat in de bestuurskamer voorligt. Die feedback is vaak erg interessant en mogelijk heel belangrijk.

Ten gronde: inspraak begint bij informatie en die moet van de beleidsploeg komen!

- Een politicus kan alleen maar winnen door te luisteren. Als zij/hij op de voorstellen ingaat en het loopt fout, heeft hij of zij ook een excuus. Hoe dan ook vermindert de weerstand.
- Om lokale maatschappelijke erkenning te krijgen, moet je buiten de politieke werking treden. Dit bereikte de Dorpsraad door:
  - Organisatie van Volkssportfeesten. De dorpelingen werden ingedeeld in 15 à 20 wijkploegen die het in een zeskamp-formule tegen elkaar opnemen. 400 deelnemers en 1000 bezoekers, zo leren mensen én elkaar én de Dorpsraadwerking kennen.
  - Organisatie én ondersteuning *Kunst uit Sinaai*. Dit initiatief biedt een forum aan lokale kunstenaars om met hun werk naar buiten te komen.
  - Verspreiding *Info Sinaai*: de dorpskrant zit 4 x per jaar gratis in de bus ([zie website](#)).
  - Organisatie nieuwjaarsdrink: met 700 à 800 aanwezigen op een dorp van 6.500 man!
  - Omkadering van de jaarmarkt (organisatie stad) en organisatie kerstmarkt.
  - Uitgebreide 11-november-huldiging.
  - De 11-11-11-actie.

Alle acties gaan telkens uit van draaischijf *Vzw Sinaai Leeft*. Hierdoor zijn ze ook juridisch 'beveiligd'.

Aanmaak ambitieplan:

- Bevraging van de bevolking gebeurde via *Info Sinaai*, de website, social media, en een ideeënbus.
- Nadien filterde een kerngroep de input, wat leidde tot het ontwerp-memorandum. Dit ontwerp ging naar de dorpsraad ter goedkeuring.
- Voorstelling van [het finale memorandum](#) aan de politieke partijen op een bijzondere dorpsraad.
- Op initiatief van het stadsbestuur konden alle belangengroepen hun ambities voorstellen in het stadhuis aan burgemeester en schepenen en partijbesturen.

Onze gesprekspartners?

- Belangrijk is praten met iedereen, zowel beleid als oppositie.
- Aangezien het College de lijnen uitzet en bepaalt (evt. na goedkeuring van de Gemeenteraad), is dit college de prioritaire gesprekspartner. Op elke dorpsraadvergadering probeert een schepen aanwezig te zijn om zo – gespreid over een jaar – alle beleidsdomeinen aan bod te laten komen.
- De dorpsraad neemt het initiatief om uit te nodigen. Bij benadering van een probleem begint deze burgergroep steeds hoog in de boom, bij de bevoegde schepenen. Als die hen doorverwijst naar een ambtenaar, doet de Dorpsraad daarmee verder. Zo ondergraaf je niemands gezag.
- Er is een afsprakennota/samenwerkingsovereenkomst gemaakt met het stadsbestuur waarin o.a. communicatie en participatie vastgelegd zijn. Na de vorige verkiezingen was er een gesprek met de burgemeester en een schepen ter voorbereiding van het witboek.
- Er werden vanuit de bevoegdheid participatie ook al wijkgesprekken georganiseerd.

Nam het stadsbestuur zelf al contact met de Dorpsraad?

- Ja, bij wegeniswerken wordt de Dorpsraad vaak van bij de conceptfase betrokkenen. Vooral omdat uit het verleden is gebleken dat de ‘veldkennis’ vaak praktisch aanvullend is op de kennis van een studie bureau. Zo werd de Dorpsraad zeer nauw betrokken bij het ontwikkelen van een visie rond aanleg en aanpak van het Rioproject Zwaanaarde, waar tussen stad en provincie een principiële visieverschil was tussen de aanleg van fietspaden. Moesten die aanliggend langs weerszijden komen of losliggend in dubbele richting? Ook voor het inrichten van *Hoppin*-punten werd de Dorpsraad geconsulteerd. De eerder op provinciaal niveau aangeduide locatie voor het *Hoppin*-punt aan het stadion werd op aangegeven van de Dorpsraad verlegd. Een geplande herinrichting van een kruispunt werd bijgestuurd nadat de Dorpsraad een video had doorgestuurd om de onmogelijkheid te bewijzen om daar met een vrachtwagen te draaien.
- Voor de 11-juli-viering en het kermisprogramma mag de Dorpsraad het programma bepalen en de stad betaalt de rekeningen.
- Samenwerken betekent samen werken en samen kunnen we zoveel meer!

7. De werking van *Dorpsteam Veerkrachtig Ranst* (kon zelf niet aanwezig zijn, maar gaf een presentatie door)

- *Dorpsteam Veerkrachtig Ranst* is ontstaan vanuit het [traject Veerkrachtige Dorpen](#). Bij het startmoment werden burgers gezocht die in het *Dorpsteam* willen stappen. Hierna gingen die onder

begeleiding een visie en missie uitwerken. Doel: zowel quick wins plannen als zaken op lange termijn die in het Meerjarenplan komen of zelfs langer duren dan de bestuursperiode.

- Alles gebeurt co-creatief.
- Het [Veerkrachtige Dorpen-traject](#) wordt betaald door het lokaal bestuur (hier dus Ranst), maar Provincie Antwerpen bekostigt mee. *Rurant* en de Provincie begeleiden dit mee. Op het einde van het intensieve traject staat een afgewerkte bundel met dorpsvisie online.
- Wie zit in het Dorpsteam? Bob de Bouwers, handige Harry's en slimme Sofies.
- Veel en goede communicatie is van belang. Bedoeling is steeds in goede connectie met het lokaal bestuur te zijn! Blijven praten dus met elkaar.
- Voor de quick wins kun je best naar werkgroepen overgaan. Zo kun je ook vlot burgers erbij betrekken die eerder of enkel als doener willen meewerken. Het Dorpsteam kan al mooie realisaties voorleggen zoals Réveil, de heraanleg van het dorpsplein, een Ten-Tuin-Stelling. [Bekijk de website](#).
- Na de begeleiding door *Rurant* stopt de coaching van de dorpssteams. VVDB zet dit met plezier verder. Dorpssteams worden dan (gratis) lid bij VVDB.
- De goede participatiemedewerker in Ranst onderhoudt de contacten met de andere gemeentelijke diensten. Verder zijn er goede contacten met schepenen. De partnerschappen met verenigingen blijven ook belangrijk!

8. Verdere uitwisseling

- Groepen die bij de opmaak van het dorpsvisieplan begeleiding nodig hebben, kunnen aankloppen bij VVDB of bij concullega's zoals Landelijke Gilden, FERM, Leader-coördinatoren, Netwerk Duurzame Mobiliteit, Trage Wegen vzw, ... Bureaus als Go Vocal e.a. kosten veel geld.
- Het is altijd interessant om samen met het bestuur aan de slag te gaan. Dat staat ook in contact met bedrijven.
- Ga samenwerken met buurgemeenten. Of ga met verschillende dorpsraden samen aan de slag.
- VVDB stelde zowel zelf een [eigen memorandum](#) op als [dit sjabloon](#) waarmee dorpsraden of burgergroepen zelf aan de slag kunnen gaan.
- In Velle zijn er zes punten uit een enquête gekomen. Die zijn ook bezorgd aan alle partijen en coalities. Ze blijven de kern van het verhaal. Het is belangrijk telkens weer contact te leggen met de bevoegde schepenen voor elk punt. Blijven bekijken wat kan en niet. Er is een afsprakennota rond wat er kan gerealiseerd worden. Op financieel vlak zijn er weinig mogelijkheden.
- Opletten voor het argument *geen geld*... Er zijn veel zaken die weinig kosten. Voor grotere projecten zijn er mogelijkheden bij diverse subsidieverschaffers (LEADER, vdk, Matexi, Buurten op den Buiten, ...). Ook kan de Jaarrekening jaarlijks gewijzigd worden.
- Werk gefaseerd. Kom beter in schuifjes met plannen dan meteen met een volledige lading.
- Ruimtelijke Ordening is natuurlijk een traject van jaren.